

havde været opmærksom derpaa. Det er heldigt, at det i Forvejen staar en saadan vedvarende Voldgiftsbestemmelse. Det har blandt andet vist sig ved den Voldgift, som blev affaagt midt i August Maaned 1893 om Fiskerierne i Beringstrædet. Der var ikke nogen saadan Bestemmelse, og det varede 5 Aar, inden man blev enig. Der var da ogsaa Tale om at gaa til amerikanse Domstole, men det viste sig, at den Vej ikke var tilstrækkelig fremkommelig, da det kom til Stykket. Den højtærede Justitsminister sagde, at Udlændinge maatte gaa Appellvejen til de danske Domstole. Det er naturligt, det søger man først, men det er jo ikke meget behageligt for Udlændinge at gaa til et fremmed Lands Domstole, og naar de saa faa den vedkommende Regering med sig — saaledes som Bitterfield & Co. fik den amerikanse Regering til at hjælpe sig — kan det ikke hjælpe noget, at man staar paa sin Ret og siger, at de skulde gaa til de danske Domstole. Det nytter ikke længer. Men man kunde ogsaa tænke sig andre Grunde til Uenighed mellem Danmark og andre suveræne Stater angaaende denne Sag, og det er det, som er antydnet i § 1. Det er kun i visse Lande, saakaldte uciviliserede Lande, hvor Loven kommer til Anvendelse. Sæt nu, at en af disse Stater — jeg vil f. Eks. nævne Japan — siger: Vi ere ikke længere uciviliserede, vi taale ikke længere, at de Danske hos os have deres Konsulatomstole, vi fordre for Fremtiden, at de Danske her skulle gaa til vore egne Domstole, saa kan der deraf opstaa Uenighed. Den højtærede Justitsminister siger nu herimod, at dette hører hjemme i Traktater, og jeg skal ganske vist indbrømme, at der hører det nærmest hjemme, og, siger den højtærede Minister, naar man saa er misfornøjet med en Traktat, eller man er bleven uenig om, hvorledes Fortolkningen af denne Traktat er, siger man den op. Ja, det kan man gøre efter visse Aars Forløb, men det er et Spørgsmaal, om der ikke i disse Aar, man skal vente herpaa, kan ske adskillige flere Ulykker. Det er i mange Tilfælde heldigere, naar det i øvrigt ere gode Traktater — jeg skal f. Eks. nævne Handelsstraktater — der yde os mange Fordele, at de kunne blive staaende, og derved den Uenighed, som maasse er forbigaaet, blive afgjort ved Voldgift. Det er, hvad jeg har at sære over for den højtærede Minister. Den ærede Ordfører indlod sig ikke mere paa dette Spørgsmaal, og erklærede han, at naar det staar „Udvalg“, burde der have staet „Udvalgets Flertal“. Jeg tæller for denne Indrømmelse.

Derimod skal jeg tillade mig et Par Ord yderligere om den højtærede Ministers Ændringsforslag. Naar jeg ser nærmere paa det, er det mig noget tvivlsomt — men det maa den højtærede Formand afgøre — om det er et Ændringsforslag eller Underændringsforslag. Det er i Formen et Ændringsforslag, men hvis det bliver vedtaget, udgaaer Ændringsforslag Nr. 10 af Udvalget, saa i Realiteten er det egentlig et Underændringsforslag. Jeg hørte paa den meget ærede Ministers Begrundelse deraf, og kan ogsaa indbrømme, at det er noget liberalere end det Udvalget har foreslaet. Maaste det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage), der nu er kommen til Stede, vil modsig mig, i saa Fald skal jeg med Opmærksomhed høre paa ham. Men jeg lagde Mærke til noget nyt, der er kommet ind, som jeg ikke før har set. Jeg kunde ikke undgaa at bemærke, at den højtærede Minister gentagne Gange lagde Bøgt paa Ordet Mand, at Arrerstanten skulde have Ret til at raadføre sig med en retskyndig eller anden Mand. „Mand“ stod ikke i det oprindelige Lovforslag, der staar kun, at han skal kunne raadføre sig med andre. Jeg ved ikke, hvorfor man skal udelukke Kvinderne. Ja, man kan sige: Kvinderne ere ikke retskyndige. Naa, om de ikke ere det her i Landet, saa er der dog i Ulandet flere Kvinder, som ere juridiske Kandidater og meget dygtige retskyndige, men ifølge Lovforslaget behøve de vedkommende ikke en Gang at være retskyndige. Der staar „retskyndig eller andre“. Dette har nogen Betydning for mig. Jeg tror ikke, det har været Ministerens Mening at ville udelukke Kvinderne. Ja, den højtærede Minister ryster paa Hovedet. Det glæder mig. Endnu beholder jeg Ændringsforslaget, fordi jeg ønsker, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage), skal have Lejlighed til at udtale sig, men jeg vil sige, at jeg stemmer imod den højtærede Ministers Ændringsforslag, med mindre han erklærer, at han intet har imod, at der til Lovforslagets 3dje Behandling indføres Ordet „andre“ i Stedet for „anden Mand“.

Formanden (Clausen): Maa jeg gøre opmærksom paa, at det foreliggende Ændringsforslag ikke kan betragtes som andet end som et Ændringsforslag. Det kan ikke opfattes som et Underændringsforslag.

Justitsministeren (Mellemann): I Anledning af denne sidste Henvendelse fra det ærede Medlem for Standerborg Amts